

РЕШЕНИЕ

№ 287

гр. К., 23.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – К., ЧЕТВЪРТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Й.Б.П.

при участието на секретаря Х.К.К.

като разглежда докладваното от Й.Б.П. Гражданско дело № 20215510102006 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Предявеният иск е с правно основание чл.127а, ал.2 от СК вр. с чл.79, т.9 от ЗБЛД.

Ищцата твърди, че с ответника ИВ. СЛ. ИВ., с ЕГН-***** са родители на малолетното дете М. ИВ. СЛ., с ЕГН-*****, родено на 07.01.2014 г. Месец след раждането на детето ответникът напуснал жилището им и от тогава са разделени. Бащата не е участвал в отглеждането на детето и не проявявал интерес към него. С влязло в законна сила решение №18/12.01.2015 г. постановено по гр.д.№1957/2014 г. по описа на РС - К., ответникът бил осъден да заплаща издръжка на детето М., която не заплащал, което показвало пълната му дезинтересираност на бащата. От раждането си детето живеело при нея като майка и тя изцяло поела грижите за него. Счита, че за да се развива детето било добре да пребивава и в чужди държави, на екскурзия или на почивка. Неколкократно се обръщала с молба към ответника ИВ. СЛ. ИВ. да даде съгласие за издаване на паспорт на детето, както и да даде съгласие за негово пътуване в чужбина, но той отказвал изрично. Такива искания направила м.04.2018г. и м.07.2019 г. за издаването на паспорт и за пътуване на детето до Р.Г., придружено от самата нея, като била планирала да пътуват като неорганизирани туристи - без да ползват туроперат. Ответникът отказал да даде съгласие. От 2019 г. ответникът отказвал да контактува с нея въобще и затова към него не били отправяни такива искания през 2020г. и 2021 г. Имала желание да заведе детето на почивка в Г. през м.08 или м.09.2021 г. в хотел за 14 дни. Такова пътуване не било организирано, поради липса на съгласие на бащата, както и от това, че пътуването било в зависимост от пандемичната обстановка в Р.Г. и Р.България, въведените в двете страни мерки и ограничения, като предварителното запазване на хотел, който нямало да се ползва, поради липса на паспорт и съгласие за пътуване на детето, можело да доведе до заплащане на неустойка. Счита, че пътуването на детето заедно с нея в чужбина, би му се отразило благоприятно и ще спомогне за неговата почивка и за опознаване на други култури. Позовава се

на чл.10, т. 2 от Конвенцията за правата на детето. Всяко дете се ползвало с гарантирана свобода на предвижване, която включвала, както възможността да се премества и установява в различни места на територията на страната, в която то живее, така и на свободата да напуска и да се завръща в тази територия. Това право се гарантирало с разпоредбата на чл.35 от Конституцията на Република България, както и чл.10 от Конвенцията за правата на детето, по която Република България била страна. Моли съда да постанови решение, с което да разреши издаването на паспорт на детето М. ИВ. СЛ., с ЕГН-*****, като при липсващото съгласие на бащата ИВ. СЛ. ИВ., с ЕГН-*****, ИР. С. КР., с ЕГН-***** като майка да подава еднолично заявления за издаване на паспорт, да получи документите от поделенията на МВР; както и да разреши на детето М. ИВ. СЛ., с ЕГН-*****, да пътува и пребивава в държавите членки на Европейския съюз и Република Т., придружавано от ИР. С. КР., с ЕГН-***** като майка, или от упълномощено от нея лице, до навършване на 14-годишна възраст на детето. Претендира съдебни разноски.

В отговор на исковата молба, подаден в срока по чл.131 от ГПК, назначеният особен представител на ответника, счита предявеният иск за допустим, но изцяло неоснователен. Според трайната практика на ВКС при спорове относно извеждане на дете в чужбина, водещо значение имало, да бъде гарантирано, че интересите на детето ще бъдат защитени в пълен обем. При липса на съгласие на родителите, съгласно чл.127а, ал.2 СК, спорът между тях се решава от съда. В тези случаи следвало да се даде заместващо съгласие, но за определена държава или държави, чийто кръг бил определяем или за неограничен брой пътувания, през определен период от време, но също до определени държави, като това следвало да се извършва въз основа на цялостен и задълбочен преглед на конкретната семейна ситуация и на всеки един от факторите от физическо, емоционално, психологическо, материално и медицинско естество. Детето имало право на свободно придвижване, но до навършване на пълнолетие, то не можело да упражнява това право нито само, нито със съдействието на единия от родителите. Позовава се на решения №982/15.3.2010 г. по гр.д.№900/2009 г. на ВКС, IV т.о. и на Тълкувателно решение №1/03.07.2017 г. по тълк.д.№1/2016 г. на ВКС, ОСГК. Ищцата претендирала да ѝ бъде осигурена възможност да подава заявление за издаване и преиздаване на задграничен паспорт и против волята на бащата, да извежда детето зад граница, в Република Т. или в която държава от Европейския съюз пожелае и за какъвто период от време реши за следващите шест години, без да са представени доказателства за конкретна причина и/или необходимост на детето, което с оглед ниската му възраст, не можело да бъде счтено в негов интерес. Смята, че в молбата не били посочени и причини, и доказателства, от което да се изведе извод за необходимостта от разрешение за пътуване на детето в чужбина, още повече такова разрешение, което не било ограничено във времето и пространството. Моли съда да отхвърли иска като неоснователен.

От събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в съвкупност, съдът приема за установено следното:

Ищцата ИР. С. КР., с ЕГН-***** и ответникът ИВ. СЛ. ИВ., с ЕГН-*****, са родители на детето М. ИВ. СЛ., с ЕГН-***** /заверено

копие на удостоверение за раждане/. С влязло в сила решение, постановено по гр.д.№1957/2014 г. по описа на РС-К. /л.6-л.7/ бащата ИВ. СЛ. ИВ. е осъден да заплаща на детето М. ИВ. СЛ., родено на 04.01.2014 г. чрез неговата майка и законен представител ИР. С. КР., месечна издръжка в размер на 130 лв., считано от 10.02.2014 г.

От показанията на св.С.К.А. преценени при условията на чл.172 от ГПК и на св.А.А.А. се установява, че ищцата и ответникът са живели на семейни начала до средата на м.02.2014 г., когато се разделили. От раздялата на родителите детето М. живее при майката, която полага преките и непосредствени грижи за него. През годините бащата не е осъществявал трайни контакти с детето. През м.09.2021 г. ищцата и съжителя ѝ организирали екскурзия до роднини, пребиваващи в А., но въпреки желанието на детето да бъде с тях, то не ги придружило поради отказ на ответника да даде писмено съгласие. Майката имала желание да почива с детето в Г., но поради несъгласието на ответника не организираща пътуване. /“.... От приятели от с.Д. знам, че И. не се е прибирал от много години, защото съм разпитвал. И. с детето живее заедно с приятеля си, а повечето време малкият е при мен...М. посещава училище в гр.К., в училище „Ч.“ и е във втори клас....М. иска да ходи на екскурзия в Х., при своя първи братовчед. Те се виждат по скайп и детето иска да напуска страната... Семейството на дъщеря ми Р., работи в Х., а внук ми А. посещава там училище. Живеят в гр.Х.. През годините М. не е поддържал връзка с баща си, не го познава, за съжаление. Не е пращал пари за издръжка. И. получава само издръжка от общината.“ Св.С.А.; “... от 8 години живеем на семейни начала...През тези 8 години, бащата на М. не се е появявал, не е изпращал пари за издръжка...Детето не поддържа контакти с бащата, то не го знае...М. е ученик във втори клас, в училище „Ч.“ в гр.К.. Миналата 2021г. година през м.септември, ходихме в А. при мои роднини за 15 дни. Детето остана при майката и бащата на И.. То се чувстваше много зле, искаше и то да дойде с нас, за това И. заведе молбата, за да може при следващи пътувания, то да идва с нас на море, на почивки, навсякъде, тъй като обичаме да излизаме в страната и извън страната, да виждаме нови неща. С М. сме обикаляли цяла България. То е много умно дете, интересува се от всичко...Бащата не се е обаждал на М.. Детето не знае, че има друг баща, освен мен. В А. като сме ходили, сме отсядали при братовчеди на баща ми, в гр.Бетворд, които са устроени там...св.А.А./.

По делото е приложен социален доклад на ДСП-К., съгласно който детето М. ИВ. СЛ.- на 8 години и 2 месеца се отглежда от майката ИР. С. КР.. М. е записан за учебната 2021/2022 г. във втори клас в ОУ“Ч.“ гр.К.. Детето редовно посещава учебните занятия. Всички потребности на детето се задоволяват от семейството на майката, която разполага с необходимите жилищно-битови условия и финансови средства за полагане на добра грижа за детето. Тя разполага с нужните качества и родителски капацитет за отглеждане на детето М.. Момчето е силно привързано към майка си, бава си и дядо си по майчина линия. То не контактува с баща си ИВ. СЛ. ИВ. и роднини по бащина линия. Съгласно заключението в интерес на детето М.С. е да бъде разрешено да му се издаде задграничен паспорт, за да пътува в чужбина, с цел обогатяване на представите му спрямо околния свят и другите

култури.

От така установеното съдът прави следните правни извод:

Съгласно разпоредбата на чл.127а, ал.1 от СК, въпросите, свързани с пътуване на дете в чужбина и издаването на съответните документи, се решават по общо съгласие на родителите. В случай, че такова не може да бъде постигнато, спорът се решава от районният съд по настоящ адрес на детето. Разпоредбата на чл.45, ал.1 и ал.2 от ЗБЛД повелява, че българските лични документи, заявлението за издаване на паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и от техните родители, настойници или попечители, а паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се получава от родител, настойник, попечител или от упълномощено от тях лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от родител, настойник или попечител пред длъжностното лице в заявлението при подаването му. От своя страна разпоредбата на чл.76, т.9 от ЗБЛД сочи, че може да не се разреши напускане на страната на малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойници, попечители. От цитираните разпоредби следва изводът, че както за издаването на паспорт на малолетни и непълнолетни лица е необходимо писменото съгласие от двамата родители, така и при напускането им от страната е необходимо нотариално заверено писмено съгласие, а когато поради отсъствие, неизвестно местопребиваване или друга причина единия родител не е дал съгласието си - от съда по реда на чл.127а, ал.2 от СК. В настоящия случай ищцата и ответникът като родители на детето М. ИВ. СЛ., с ЕГН-*****, не живеят заедно от 2014 г. и неподдържат контакти помежду си. Страните не са постигали съгласие за пътуване на детето извън страната, придружавано от майката. Ищцата поддържа, че искането е продиктувано от намерението ѝ детето да бъде с нея на почивки и екскурзии в държавите членки на ЕС и А.. Ответникът чрез назначения особен представител се противопоставя, като счита, че липсва конкретика по отношение на обстоятелствата свързани с естеството на пътуването, условията, периода в който ще се проведе пътуването, средата в която детето ще пребивава, което препятства извършването на преценка, има ли конкретен и реален риск за детето.

Нормата на чл.35, ал.1 от Конституцията на Република България регламентира, право на всеки свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, като това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Правото на свободно движение в рамките на държавите-членове на Европейския съюз е гарантирано и от чл.3, §2 от Договора за Европейски съюз за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. В Решение №982/15.03.2010 г. на ВКС по гр.д. №900/2009 г. на ВКС, IV г.о., изрично е постановено, че въведените в чл.76, ал.1, т.9 от ЗБЛД изисквания за напускане на страната по отношение на ненавършили пълнолетие деца не е ограничение на правото за свободно придвижване по смисъла на чл.2, т. 2 от Протокол №4 към Конвенцията за

защита правата на човека и основните свободи, а ред, по който да бъде упражнено това право, в съответствие с общите правила на националното законодателство, уреждащи дееспособността на лицата. В хипотезата на чл.127а от СК съдът действа при условията на спорна съдебна администрация, като преценява наличните факти и обстоятелства в контекста на интересите на детето. Установи се, че ищцата полага преките грижи за малолетният М., който живее с нея, в жилището на неговите баба и дядо в с.З., общ.М.. Страните не са уредили отношенията по повод детето в производство по чл.127 от СК, поради което всеки от тях е носител в равна степен на родителските права и задължения съгласно разпоредбата на чл.122 от СК. Нормата на чл.127а от СК регламентира съдебна намеса във връзка с пътуване на дете в чужбина не по принцип, а по повод отделен, конкретно възникнал между родителите спор. Съгласно разясненията, дадени в Тълкувателно решение №1/03.07.2017 г. по тълк.д.№1/2016 г. на ВКС, ОСГК, съдът може да разреши пътуването на ненавършило пълнолетие дете в чужбина без съгласието на единия родител само за пътувания в определен период от време и/ или до определени държави, респ. държави, чиито кръг е определяем. Като мотив в тълкувателното решение е посочено изискването за съществуване на конкретно защитен интерес на детето при пътувания извън страната. Прието е, че този интерес не е защитен в достатъчна степен при дадено разрешение за неограничено по време и място пътуване в чужбина, защото не е извършена предварителна преценка на мястото, условията и средата, при които детето ще пребивава в даден момент, с оглед оценка на конкретния и реален риск. Прието е също, че по повод на конкретен спор на основание чл.127а, ал.1 от СК съдът не може да замени „веднъж завинаги“ съгласието на родителя, постановявайки неограничено по време и територия пътуване. В производството по чл.127а от СК съдът прави преценка по целесъобразност т.е. не е обвързан от формулираното от молителя искане относно брой пътувания, период от време и определени държави. В рамките на заявеното искане съдът разполага с власт да разреши конкретни пътувания в период от време, различен от първоначално заявения и до определени държави, част от поисканите с молбата, или да разреши неограничен брой пътувания, но до определени държави, като водещи и най-важни при решаване на въпроса са интересите на детето. По делото следва да е установена и нужда на детето да пътува в чужбина / Решение №403/29.02.2016 г. по гр.д.№6903/2014 г. по описа на ВКС, IV г.о./. Срокът на разрешението също се определя от конкретните обстоятелства, но винаги при съобразяване възрастта на детето. Понастоящем малолетният М. е осем години и шест месеца и на този етап не се налагат пътувания извън страната с образователна цел, а посещенията на европейските държави с туристическа цел не налагат продължително отсъствие, а доколкото такива твърдения изобщо липсват, следва да се приеме, че ще се осъществяват ограничено през годината и за определен период. Към този извод насочват и общите европейските мерки срещу Covid -19, които не са отпаднали. Изхождайки всички факти и обстоятелства, установени по делото, от константната съдебна практика и водещият интерес на детето, а не на родителите съдът приема, че към момента малолетният М. е на възраст, която му позволява да пътува извън територията на Република България до А., Р.Т. и държавите членки на ЕС с цел почивки и екскурзии, при които то ще има възможност да почива

със своята майка, да посещава роднини и приятели на семейството ѝ, да разглежда различни забележителности и да придобива впечатления за културата и езика на тези страни като по този начин ще се разширява неговия мироглед, възпитание и развитие като цяло. С даването на разрешение, заместващо съгласието на бащата ще се избегнат и бъдещите конфликти между родителите по повод въпросите свързани с краткосрочни пътувания на детето, които конфликти няма как да не рефлектират върху психическото и емоционално развитие детето предвид възрастта му. Освен това А., Р.Т. и държавите членки на Европейския съюз не са места, където има военни действия, значителни размирици и природни катаклизми, които да поставят живота и здравето на детето М. в опасност. Предвид изложеното съдът счита, че следва да бъде дадено разрешение малолетния М. И. С. да напуска пределите на Република България за да пътува до А., държавите членки на ЕС и Р.Т. и обратно, придружено от своята майката или изрично упълномощено от нея пълнолетно лице с цел почивка и екскурзия, без съгласието на ответника, за общо 14 дни годишно, от които не повече от седем последователни дни, за срок от шест години, считано от датата на влизане на настоящото решение в сила. Следва да се посочи, че държавите в Европейския съюз, А. и Република Т. са ратифицирали Хагската конвенция за гражданско-правните аспекти на международното отвлечение на деца от 1980 г. Този международноправен инструмент дава процедурни гаранции за връщане на детето в България в случай, че бъде незаконно задържано на територията на държава, подписала конвенцията. Самото съществуване на този механизъм като превенция е достатъчно, за да не си позволи другият родител да задържи детето в такава страна за продължителен период от време.

Възможността за издаване на задграничен паспорт на дете за пътуване извън страната не зависи от упражняването на родителските права и за целта е необходимо съгласието на двамата родители, удостоверено по реда на чл.45, ал.1 от ЗБЛД. Доколкото до момента от страна на бащата не е било дадено съгласие на майката за издаване на задграничен паспорт на малолетния М., то следва същото да бъде заместено по реда на чл.127а, ал.2 от СК, защото според чл.33, ал.1 от ЗБЛД издаването на паспорт е необходима предпоставка за упражняване на признатото от закона право на детето да пътува извън страната. Издаването на задграничен паспорт без съмнение е в интерес на детето и е съобразено с неговите нужди, поради което искането следва да бъде уважено.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК ответникът следва да заплати на ищцата направените по делото разноски в размер на ** лв. адвокатско възнаграждение, 25 лв. държавна такса и ** лв. възнаграждение за особен представител.

Водим от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ДАВА РАЗРЕШЕНИЕ заместващо съгласието на бащата ИВ. СЛ. ИВ., с ЕГН-***** с адрес с.Д., общ.М., ул.“М.” №6, за издаването на паспорт по реда на ЗБЛД на детето М. ИВ. СЛ., с ЕГН-*****, на основание чл.127а

от СК, във връзка с чл.45 от ЗБЛД.

ДАВА РАЗРЕШЕНИЕ на основание чл.127а от СК заместващо съгласието на бащата ИВ. СЛ. ИВ., с ЕГН-***** с адрес с.Д., общ.М., ул.“М.“ №6, детето М. ИВ. СЛ., с ЕГН-***** да пътува до А., Р.Т. и държавите членки на ЕС, придружавано от своята майка ИР. С. КР., с ЕГН-***** или изрично упълномощено от нея пълнолетно лице, за общо 14 дни през годината, от които не повече от седем последователни дни, за срок от шест години, считано от датата на влизане на решението в сила.

ОСЪЖДА ИВ. СЛ. ИВ., с ЕГН-***** с адрес с.Д., общ.М., ул.“М.“ №6, да заплати на ИР. С. КР., с ЕГН-***** от с.З., общ.М., на основание чл.78, ал.1 от ГПК направените по делото разноски в размер на ** лв.

Решението може да се обжалва пред Окръжен съд-С., в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – К.: _____